

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2018/2019

Jméno a příjmení studenta: Markéta Ščotková
Datum narození: 14.09.1993
Identifikační číslo studenta: 57223593

Typ studijního programu: bakalářský
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání — Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Identifikační číslo studia: 509026

Název práce: Moskva – Petuški v českém překladu

Pracoviště práce: Katedra českého jazyka
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.
Oponent(i): Mgr. Varvara Skibina

Datum obhajoby : 20.05.2019 **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby:

Autorka představila svou práci. Seznámila komisi s kontextem vydávání novely Moskva - Petuški. V teoretické části práce se autorka zabývá teorií překladu a chybami, jichž se může překladatel dopustit. V praktické části analyzuje lexikální jevy, které považuje za podstatné pro pochopení textu. V závěru ukazuje, že některé nedostatky v překladu L. Dvořáka již vznikly nepochybně překladatelskou únavou, také upozorňuje na výrazy, které už jsou spíš na periférii slovní zásoby. Některé nedostatky vznikly také z nedostatečné znalosti pojmu (fíkovník indický). Jako problém pro pochopení díla se jeví i ústup znalosti dobových reálií, zejm. politických.

Připomínky vedoucího:

Prosím autorku, aby dokladovala další pretexty, na něž jsou v díle Moskva – Petušky aluze, a posoudila jejich identifikovatelnost českým čtenářem.

Nejsem si jistý, jestli spojení „vesnický sovět“ současný čtenář rozumí.

Je velice zajímavé sledovat, jak současníci chápou/nechápu význam slova peignoir/peñoár (viz internetové diskuse).

Jaký typ českých expresiv v textu překladu převažuje (ve vztahu k ruským expresivům, především matu)?

Co bakalandka považuje v překladech za nejméně zdařilé?

Připomínky oponentky:

Proč si autorka vybrala zrovna tohoto autora a tento překlad z velkého portfolia Milana Dvořáka? Proč není také hodnocen překlad Leoše Suchařípy?

Autorka by měla uvést překlad názvu časopisu „Трезвость и культура“.

Jaký je názor autorky na varianty Pětuški, případně Pětušky (stejně tak Věnědikt, Věnička, Věňa, také Vád'a)?

Jak si autorka představuje vysvětlivky k Turgeněvovi?

Bylo by dobré aplikovat dříve popsanou teorii překladu (určit druh a typ překladu).

S. 41 – u výrazu дохлые портянки je možný význam staré, dřevavé, takže překlad Milana Dvořáka je vhodný (viz také příklady сдохла батарейка, сдох телефон).

Pokud шлафрок „nahradíme ... neutrálním výrazem župan“ (s.41), naruší se stylistika fráze. Kombinace slov тапочки a шлафрок nese nádech kýčovitosti a takto koresponduje is autorským zařazením textu do žánru poemy.

S.44 – slovo килька má v ruštině jistý sociokulturní význam – levná nekvalitní potrava. Sémanticky nejbližší ryby jsou šproty.

Autorka:

Aluze se objevuje v mnoha větách, které by bylo vhodné uvést do poznámek na závěr, i když by velice narostl rozsah díla. Objevují se aluze na Bibli, na ruské autory (Puškin, Gogol) i světové (Goethe, Pohádka o zeleném hadu a krásné lilii). Pro dnešního čtenáře nebudou všechny aluze zřejmé, Jerofejev používá citáty, které Rusové znají, a zbavuje je ideologičnosti režimu - srov. parafráze Ostrovského Jak se kalila ocel.

V českých překladech převažují vulgarismy, v ruském originále jde většinou o mat, ale i práce s ním je pro Jerofejeva je velice specifická. Materiál tu naznačuje možnost dalšího výzkumu.

U Konvičky autorka nesouhlasí se substitucí vlastních jmen českými.

Vyjádření variantnosti - autorka se přiklání k ženskému rodu.

Slovo župan může zachovat kýčovitost vyjádření.

Část připomínek autorka zodpověděla už při prezentaci práce.

Všichni přítomní členové komise hlasovali o klasifikaci a shodli se na hodnocení 1.

Výsledek obhajoby:

výborně (1)

Předseda komise:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

.....

Členové komise:

PhDr. Radka Holanová, Ph.D.

.....

PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

.....